

28.11.2014

1(2)

Dnro 861/04/2014

hare@intermin.fi
jukka.tukia@intermin.fi

(SM025:00/2014)

HALLITUKSEN ESITYS UUDEKSI RAHANKERÄYSLAIKSI

Esityksen pääasiallinen sisältö

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi nykyisen rahankeräyslain korvaava uusi rahankeräyslaki. Rahankeräysten toimeenpano-oikeus laajennettaisiin koskemaan myös muita yhteisöjä kuin yleishyödyllisiä yhteisöjä ja säätiöitä. Lisäksi rahankeräyksiä voitaisiin toimeenpanna varojen hankkimiseksi myös muuhun kuin yleishyödylliseen tarkoitukseen.

Voimassa olevasta lupamenettelystä luovuttaisiin ja siirryttäisiin kevyempään ilmoitusmenettelyyn. Hallinnollisesti rahankeräysasiat siirtyisivät Poliisihallitukselta ja paikallisilta poliisilaitoksilta maistraatille. Rahankeräysten hallinnointia varten perustettaisiin julkinen rahankeräysrekisteri. Maistraatin rahankeräysrekisteriin merkitsemä ilmoitus olisi edellytys rahankeräysten toimeenpanon aloittamiselle. Rahankeräyksiä koskisi tilitysvuorollisuus ja velvollisuus käyttää rahankeräys-tuotto ilmoitettuun keräyskohteeseen. Rahankeräysilmoituksia ja rahankeräystilityksiä vastaanot-tavana rekisteriviranomaisena toimisi maistraatti, joka voisi kieltää rahankeräyksen toimeenpanon ja asettaa uhkasakon, jos tilitysvuorollisuutta ei olisi noudatettu.

HELSINGIN YLIOPISTON LAUSUNTO

Uusi rahankeräyslaki liberalisoi merkittävästi rahankeräystoimintaa. Siirtyminen lupamenettelystä maistraatille tehtävään keräysilmoitukseen todennäköisesti helpottaa ja nopeuttaa rahankeräys-ten toimeenpanoa. Lahjoittamisessa on lopulta kysymys luottamussuhteesta lahjoittajan ja lahjoi-tuksen vastaanottajan välillä. Luotettava ja pitkäjänteinen toiminta on edellytys merkittävien lahjoi-tusten saamiselle tieteen ja opiskelun hyväksi.

Rahankeräyslakiehdotus mahdollistaa voimassa olevaa lainsäädäntöä paremmin mm. opiskeli-jayhteisöjen, tutkijoiden tiede- ja vuorovaikutushankkeiden sekä opiskelija- tai tutkijalahjoitusten start up -yritysten omaehtoisen varainhankinnan.

Helsingin yliopiston ja muiden yliopistojen mahdollisuus aktiiviseen varainhankintaan vetoamalla yleisöön vastikkeettomien lahjoitusten saamiseksi on turvattu voimassa olevassa rahankeräys-laissa (255/2006). Rahankeräyslakiehdotuksen 5 §:n 1-kohdan mukaan rahankeräyksen saa toi-meenpanna Suomessa rekisteröity yhteisö tai säätiö taikka julkisyhteisö. Lakiehdotuksessa tai tätä koskevassa hallituksen esityksessä ei ole voimassa olevaa rahankeräyslakia vastaavasti erikseen mainittu rahankeräyksen toimeenpanijana yliopistolain (558/2009) 1 §:n 2 momentin mu-kaisia julkisoikeudellisia laitoksina toimivia yliopistoja. Lakiehdotusta lienee kuitenkin tulkittava siten, että myös julkisoikeudelliset yliopistot voivat toimeenpanna rahankeräyksiä.

Yliopistojen kannalta vastikkeettomien lahjoitusten hankkiminen varainhankinnan keinoin on pysyvää ja jatkuvaa toimintaa. Osa lahjoituksista käytetään määrätyn ajan kuluessa tutkimuksen, opetuksen, opiskelun ja yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen edistämiseen, osa taas rahastoidaan pysyvästi osaksi yliopiston varallisuutta. Rahankeräyslakiehdotuksen 10 §:n 2 momentin mukaan rahankeräyksen toimeenpanijan on huolehdittava siitä, että sen omat varat pidetään selkeästi erillään rahankeräyksellä saaduista varoista. Em. lainkohta ei rajoittane rahankeräysvarojen käyttämistä ja säilyttämistä yliopistossa edellä esitetyin tavoin, kun keräysvarojen luotettava seuranta sekä kohdentuminen ilmoitettuun ja lahjoittajien tahdon mukaiseen käyttötarkoitukseen on järjestetty asianmukaisesti ja lain edellyttämällä tavalla.

Vararehtori

Keijo Hämäläinen

Lakimies

Mikko Näreaho